

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. II. Quæ causæ ob Continentiam in eodem Foro tractandæ sint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

cit. L. Nulli n. ult. & Gaill. cit. obser. 32. n. 6. & 7. vel, ut cum Panor. Felin. ac Jafon. tradit communis, poenâ Judicis arbitrariâ cum refusione expensarum.

§. II.

Quæ Causa ob Continentiam in eodem Foro tractandæ sint.

SUMMARIUM.

568. *Continentia causarum datur, si ab uno res in diversis territorijs sitæ petantur.*
569. *Aut, si ab uno diversi fori Rei conveniantur.*
570. *Aut plures sibi vendicent rem communem, pluresve coheredes judicio herciscundæ contra unum agant.*
571. *Agendum est de Proprietate, ubi actum est de Possessione.*
572. *Et ibi civiliter, ubi criminaliter.*
573. *Déque causis Emergentibus & Incidentibus, ubi de Principali.*
574. *Causa tamen spiritualis, si incidat coram Judice laico, remittenda est ad Ecclesiasticum.*
575. *Creditor non potest unam partem debiti petere coram uno Judice, & alteram coram alio.*
576. *Et juxta non paucos, qui examinatus fuit in una Academia, non potest Gradum Literarium suscipere in alia.*
568. *Quæ causæ continentes seu connexæ sint, dixi in genere n. 561. In specie nunc de quibusdam agendum est, ut ex patet casibus allatis appareat, quæ dividi nequeant, sed coram eodem Judice communi discutiendæ sint. Primò itaque continentia causarum datur, si ab uno res in diversis locis sitæ petantur, v. g. si à Titio vindico res plures, quarum aliæ sub hoc, aliæ sub alio Judice sitæ sunt. Aut si contra eundem ago petitione hæreditatis, cujus itidem res in diversis territorijs reperiuntur. Aut si ab ipso hypothecariâ actione possessionem pignoris itidem in*

diver-

diversis territorijs sparsi avoco. Aut quando aliâ quâpiam actione plures res continentur, quemadmodum in actione Tutelæ Gloss. & DD. in *L. Nulli 10. C. de Judic.* præsertim Jason *n. 3. V. Secundò dicitur*, Afflict. *decis. 354. n. 13. V. Tertio*, ubi aliud exemplum ponit de utili actione negotiorum. Tunc igitur, ne pluribus & diversis instantijs fatigemur, eum Judicem adeundum esse, qui utriusque loci Judice proximè superior sit, docent post alios Vultejus *ad L. 4. c. de Jurisdic. omn. Judic. à n. 25.* & Mindan. *L. 3. de Process. c. 3. mem. 2. & 3.* Verùm etsi in istis casibus continentia causarum detur, ita ut judicium inter plures diversorum territoriorum Judices dividi non debeat: non tamen apparet, quàm rectè superior Judex adeatur. Si enim admittitur opinio docens, quòd Judex domicilij cum Judicere sita concurrat (quam tamen suprâ *n. 216.* rejeci) & unus duntaxat reus est, aut plures, sed sub eodem Judice domicilium habentes, Judex iste domicilij adiri poterit, ut adeò necesse non sit ad Superiorem deveniri. Neque obest, quòd Judex domicilij actorem in bona, quæ extra ipsius jurisdictionem sita sunt, immittere non possit. Non enim hinc consequens est, quòd superior illicò adeundus sit. Aliàs ille, qui ex contractu obligatus est, in loco obligationis conveniri non posset, si nulla ibi bona possideat: quod falsum esse constat ex dictis *n. 176. ac seqq. & n. 198.* Conclusum tamen in Camera Imperiali fuit teste Schvvanmann. *L. 1. Process. Cameral. c. 6. n. 7.* processum decernendum esse, si quis à Camera petierit, tametsi in uno loco major, in altero minor pars sita esset.

569. Secundò. Continentes causæ sunt, & ab eodem terminandæ Judice, si ab uno diversi fori debitores conveniantur, v. g. plures Contutores, qui diversis jurisdictionibus sunt subjecti. *L. omnes 5. C. arbitrium Tutelæ.* Marian. Socin. *in C. 2. de Mut. petit. n. 31.* Mindan. *L. 3. de Processib. c. 4. mem. 1. ubi mem. 3. & 4.* existimat cum alijs, superiorem Judicem adeundum esse. Sed nihil obstare videtur, quòd minùs rectè conveniantur apud Judicem obligationis contractæ, & ubi tutelæ administratio gesta est,

juxta *L. 1. C. Ubi de ratiocin.* Eadèmq̃ue est ratio de pluribus unius delicti complicibus : tametsi enim coram uno Judice conveniendi sint, ut cum Jafone ac communi DD. docent. Gaill. *cit. obser. 32. n. 12.* & Menoch. *de arbitrar. Judic. casu 371. n. 12.* ratio tamen adeundi superiorem Judicem non est : cùm respectu omnium sit competens ille, in cujus territorio delictum patratum est. *L. 1. C. Ubi de crim. agi oport.* Fundata tamen est Camerae jurisdictio, si quis contra Statum Imperij & ejus alteriusve Status subditum agere velit. Mynsing. *cent. 1. obser. 4. n. 4.* Tametsi enim Status Imperij privilegio Austregarum gaudeant, ut dictum est supra *n. 338. & seqq.* quia tamen locum Austregæ non habent quoad eos, qui mediatè tantùm subditi sunt Imperio, consequens est, communem subditi immediati & mediati adeundum esse Judicem, qui est Camera Imperialis.

570. Tertiò. Si plures sibi vendicent rem velut communem v. g. servum, aut plures cohæredes judicio familiae herciscundæ contra eundem agant, causæ connexio est, ita ut apud eundem Judicem expedienda sit. *L. 1. ff. De quib. reb. adeund. Jud. eat. DD. in cit. L. 10.* Jafon. *l. c. V. Tertiò, Afflict. l. c. V. Quintò.* Marian. Socin. *l. c. n. 25.* Mindan. *l. c. n. 9.* Nisi quilibet rem sibi in solidum peteret, uti advertit Socin. *l. c.* Non tamen placet, quod idem Mindanus ait, non coram Judice Rei, sed omnium proximè supremo agendum esse. Non enim ulla est ratio, cur Rei, si unus est, aut plures, eidem tamen Judici subjecti, Judex prætereatur, & cur hîc illa regula de sequendo Rei foro exceptionem patiat. Et quamvis in communibus judicijs uterque contendentium Actoris & Rei munus sustinere videatur, is tamen Reus habetur, qui à reliquis ad faciendam divisionem convenitur. Unde ejus forum sequendum est, nec nisi absurdè quisquam dixerit, Judicem utrique litiganti communem adiri debere ex eo, quòd de causa tam Actoris quàm Reo communi agitur. Illud concedendum est, quòd idem tradit *l. c. & L. 1. c. 34. n. 9.* quòd pignoratus in bonis immediatè ab Imperio dependentibus, quam-

quamvis cæteroqui Landfaffius & mediatè Imperio subiectus, contra pignorantes mandatum & processum in Camera Imperij impetrare possit, si tamen Rei immediatè Imperio subiecti sint.

571. Quartò. Apud eundem Judicem ob causæ continentiam agendum est de proprietate, ubi causa possessionis ventilatur. Nam *Legali provisione decretum est, tam momenti (momentaneæ possessionis) quàm proprietatis causâ, sub uno eodemque Judice debere cognosci*, ut dicitur *C. 1. de Causa Possess. & Propriet.* Legalis hæc provisio habetur *L. 13. C. de R. V. ibi: Ordinarij Juris est, ut mancipiorum orta quæstione, prius exhibitis mancipiis de possessione judicetur, ac tunc demum proprietatis causa ab eodem Judice decidatur.* Quamvis enim causa Possessionis & Proprietatis sint separatae. *L. 12. §. 1. ff. de Acquir. possess.* ac propterea permisceri prohibeantur *L. permisceri ff. eod.* quoad rationem tamen procedendi, modum probandi ac perveniendi ad dominium, ejusque decisionem, pares habentur, nec ordinis ratione divelli patiuntur. *Goëddi in cit. C. 1. n. 35. Costald. ad tit. ff. de quib. reb. ad eund. Judic. eat.*

572. Quintò. Agendum est civiliter, ubi criminalis causa examinata fuit. *Gaill. cit. observ. 32. n. 11. & L. 1. de pace publ. c. 11. n. 26. Mindan. L. 3. de Process. c. 5. n. 19.* cum communi DD. Hinc teste *Mynsing. cent. 1. observat. 97.* decisum in Camera Imperiali fuit, quòd si spoliatus contra pacem publicam egerit in Camera contra spoliatorem ad pœnam banni, & super restitutione damnorum sibi illatorum agere velit coram Judice spoliatoris Ordinario, repelli possit exceptione de non dividenda continentia causæ.

573. Sextò. Decidendæ sũnt causæ Incidentes & Emergentes, sive illæ, quæ oriuntur occasione Principalis, & ita ipsam afficiunt, ut de ejus meritis constare non possit, aut processus impediatur, nisi illæ examinentur ac decidentur: hæ, inquam, causæ decidendæ sũnt, ubi agitur de principali. *L. 3. & L. 10. C. de Judic. L. 1. C. de Ordine Judic. L. fin. C. de Ordine Cognit. C. penult.*

mult. in fin. de in integr. restitut. E. g. si Aetori vel Accusatori, vel Testi objiciatur, quod non habeat personam standi in iudicio; vel Testi, quod in iudicio pejerarit, pecuniam pro testimonio acceperit &c. Plura alia exempla refert Goedd. *l. c. à n. 30.* suntque passim obvia. Porro adeo verum est, quod Iudex, qui cognoscit de causa principali, cognoscere possit ac debeat etiam de incidente ac emergente, ut licet aliàs de incidente cognoscere nequiret, si principaliter moveretur, possit tamen in casu, quando solum incidit. Hinc Zasius *in cit. L. 3. C. de Judic. n. 11.* tradit, Iudicem super incidente criminali causa cognoscere posse, licet aliàs non possit. Ratio dari potest: quia multa, ut ait Goedd. *l. c. n. 33.* per consequentiam permittuntur, quæ principaliter fieri prohibentur.

574. Restrungenda est facta modo assertio quoad causas spirituales: harum enim si iuxta incidat apud Iudicem secularem, remittenda est ad Ecclesiasticum civili iudicio interim pendente. *C. Lator 5. Qui filii sint legitimi.* Mynsing. *cent. 1. observat. 100.* ubi refert, aliquoties ita in Camera Imperiali observatum & decisum fuisse, Sichard. *in cit. L. 3. n. 8.* Zasius *ibid. n. 13.* Farin. *in Praxi Crim. q. 8. n. 25.* cum communi DD. Exemplum habetur *cit. C. 5. de eo,* cui coram Iudice seculari de hæreditate Avi litiganti objectum fuit, ejus patrem non fuisse legitimo matrimonio natum. Ibidemque decernitur, quæstionem incidentem de legitimo matrimonio, tanquam spirituales, remittendam esse ad Iudicem Sacrum, ac interim Iudici Laico supersedendum esse decisione quæstionis principalis. Ex quo cum Canonistis rectè infert Mandosius *de Inhibit. q. 10. n. 2.* quod si laicus cognoscere vellet super huiusmodi causa Ecclesiastica, inhiberi id ipsi possit, & mandari, ut non procedat, nisi causâ spirituali prius per Iudicem competentem decisâ. E contrario si de causa Ecclesiastica cognoscat Iudex Ecclesiasticus etiam inter laicos, ac incidat secularis quæstio, hanc ille æquè ac Ecclesiasticam decidere potest, ut ex Baldo & communi DD. notat Goedd. *l. c. n. 38.* & patet ex *C. 3. de Dona-*

Donation. inter vir. & uxor. Rationem hujus diversitatis petenti, Bartoli Magister Cynus *in cit. L. 3. C. de Judic.* calumniosè respondet, nullam aliam dari posse, quàm quòd id ab ipsis (Ecclesiasticis) receptum sit propter ambitum jurisdictionis secularis usurpandæ. Vera & solida ratio est, quòd spiritualia tanquam digniora trahant ad se causam secularem ut connexam & viliores, at non vicissim ea, quæ inferiora sunt, trahant ad se, quod est superius & dignius. Item quòd non sit supra potestatem Judicis Ecclesiastici causas profanas decidere; sit verò supra potestatem Judicis profani decidere Sacras. Hinc sicut oleum non consecratum misceri potest oleo consecrato juxta *C. Quod in dubijs de Consecrat. Eccles.* ita à Judice sacro causæ sacræ misceri & jungi potest profana. Hæc porrò solùm procedunt de causa spirituali emergente vel incidente in judicium seculare: nam si alia causa, quæ spiritualis non sit, incidat, passim receptum est, illam non ad suum Judicem remitti, sed unà cum principali apud eundem Judicem examinari Schrader. *de Feud. p. 10. sect. 1. n. 99.* cum communi DD. solo ferè refragante Mynsingero *cit. observ. 100. in fin. & præjudicium quoddam Camera Imper. afferente.*

575. Septimò. Creditor non potest unam partem debiti petere coram uno Judice, & aliam coram alio: ne continentia causa dividatur. *Gloss. in C. ult. V. Per varias literas & Panorm. n. 12. de Rescript. Gem inian. in C. Dispendia eod. in 6. Jason in cit. L. 10. C. de Judic. n. 3. & in L. Quidam existim. ff. Si cert. pet. n. 8. Socin. fen. L. 1. consil. 41. col. 2.* Et quamvis Gemin. Butr. ac alij apud Menoch. *L. 2. de Arbitr. casu 371. n. 15.* censeant, hoc solùm procedere coram Judicibus Delegatis, quoad Ordinarios verò posse unam partem agitari coram uno, alteram coram altero: idem tamen ob identitatem rationis etiam de Ordinarijs tenent Bald. Paul. Castr. ac Jason *in cit. L. 10. Panorm. l. c. n. 13.* ac alij. Ut tamen assertio locum habeat, necesse est, summam esse eandem, & uno eodemque tempore deberi. Nam si esset summa diversa, vel ejusdem summæ pars esset hodie debita, altera v. g. intra men-

sem,

fem, adiri pro diversis partibus diversi Judices competentes possent, quia in tali casu non divideretur continentia causæ, cum ratione diversitatis summæ vel temporis diversæ causæ censeantur, ut notat Menoch. *l. c.*

576. Octavò. Juxta Bald. in *L. Qui indignus ff. de Senator. Jason l. c. n. 10.* Sichard. in *cit. L. Nulli C. de Judic. n. 13.* Zas. *ibid. n. 22.* Menoch. *l. c. n. 16.* si quis in una Academia examinatus fuit pro Gradu Literario consequendo, non nisi in illa eum accipere licitè potest: quia, ut ajunt, continentia causæ dividi non debet. Nisi, uti limitant idem Jason & Butr. ac Imol. in *C. Cum inter 2. de Renuntiat.* in alia Academiano novum examen subeat: tunc enim ibi posse gradum ipsi conferri, tametsi Academia, in qua prius examen subiit, aut etiam Licentiam suscipiendi Doctoratus accepit, jurarit de non accipiendo alibi Doctoratu. *arg. cit. C. 2.* quia juramenta, transactiones, renuntiationes, & rescripta, intelliguntur de rebus præsentibus, nec se extendunt ad non cogitata. *L. Cum Aquiliana ff. de Transact. L. Mater decedens ff. de Inofficiso Testam.* Præcipuè Renuntiatio est strictissimi juris, tam respectu rerum, *L. Qui cum tutoribus C. de Transact.* quàm respectu personarum, *L. Si unus §. Antea ff. de Pactis.* Sed qui alicubi pro Gradu examinatur, non cogitat de examine alibi subeundo. Verùm nec assertio nec ejus limitatio videtur esse recipienda. Non quidem ipsa assertio: quia non apparet, quâ ratione id, quod Leges statuunt de non dividendis in judicio causis connexis, trahatur ad extrajudicialia, cum pro istis non pugnet ratio, propter quam supra *n. 563.* dixi, causas connexas ab eodem Judice decidendas esse. Non limitatio de Juramento: nam qui jurat, se alibi Insignia Doctoralia non accepturum, absolutè censetur se ad hoc obligare; ac illi, qui juramentum deferunt, censentur eum velle absolutè obligare: quia juramentum, transactio &c. ad illos tantum casus se non extendunt, quos jurans aut transigens excepisset, si tempore præstiti juramenti de iis cogitasset, & quos prudens quisque in iisdem circumstantiis excepturus esset. Quòd autem